

Advies 6: aparte wetgeving voor de Corona Melder en eventuele andere digitale ondersteuningsmiddelen

Begeleidingscommissie Digitale Ondersteuning Bestrijding Covid-19
23 Juli 2020

Inleiding Begeleidingscommissie

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft een Begeleidingscommissie ingesteld die de Minister zal adviseren over digitale ondersteuning bij de bestrijding van Covid-19. De begeleidingscommissie brengt naast gevraagde adviezen ook ongevraagde 'flitsadviezen' uit. Dit flitsadvies gaat in op de noodzaak van aparte wetgeving m.b.t. het gebruik van de zgn. 'corona-melder' alsook eventuele andere digitale ondersteuningsmiddelen.

Advies 6: aparte wetgeving voor de Corona Melder en eventuele andere digitale ondersteuningsmiddelen

In het advies dd 30 juni adviseert de begeleidingscommissie om contact op te nemen met Google en Apple omtrent het beheer van gegevens, tevens is op 9 juli advies uitgebracht inzake de locatie-instellingen op Android. Vooralsnog ziet het er naar uit dat Nederlanders zullen worden verzocht om de 'Corona Melder' te downloaden en wellicht op termijn ook om gebruik te maken van andere digitale ondersteuningsmiddelen (zoals een Contactdagboek app). Uit het rapport "eerste Gebruikerstesten Corona Notificatie app (Regio Twente)" dd 10 juli 2020 bleek dat een aanzienlijk deel van de gebruikers zich zorgen maakte om privacy. Het activeren van functionaliteiten die in het *Operating System* (het 'hart') van een telefoon zijn genesteld is anno 2020 dermate intrusief en verstrekkend dat het aparte wetgeving behoeft. Een telefoon is op dit moment een cruciaal onderdeel van het professioneel én privé-leven van burgers. Bovendien heeft de Nederlandse regering slechts beperkte invloed op Google en Apple.

Om deze redenen adviseert de begeleidingscommissie het volgende:

1. In het Wetsvoorstel Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19, dat op dit moment voor advies voorligt bij de Raad van State, wordt terecht een uitdrukkelijke wettelijke basis gecreëerd voor de inzet van een notificatieapplicatie waarmee vroegtijdig zicht kan worden verkregen op een mogelijke infectie met Covid-19 ter ondersteuning van het BCO. De verwerking van gegevens in het voortraject (voordat een met het virus besmette persoon betrokken raakt in een BCO door de GGD) kan op dit moment *niet* gebaseerd worden op de uitvoering van de publieke taak door de GGD, zoals omschreven in de Wet publieke gezondheid. De commissie is van mening dat de publieke taak van de GGD oneigenlijk ver zou worden opgerekt. Om deze reden adviseert de commissie aparte wetgeving voor de app(s).

2. Wij adviseren de minister om de in het Wetsvoorstel opgenomen verbodsbepaling te heroverwegen en aan te passen om twee redenen: ten eerste wordt in de verbodsbepaling ten onrechte gesteld dat de app gebruikt kan worden om mogelijk met het virus SARS-CoV-2 geïnfecteerde personen *te identificeren*; ten tweede adresseert de verbodsbepaling (slechts) de gedraging dat een ander wordt verplicht om van de app gebruik te maken.¹ De verbodsbepaling zou moeten toezien op: gebruik van de app en/of met de app verzamelde gegevens *voor een ander doel* dan waarvoor deze is bedoeld (ondersteuning van het BCO door de GGD) en *door een andere partij* dan de GGD. Dit verbod geldt dus ook voor Google en Apple. Niemand anders dan de GGD mag de app /met de app verzamelde gegevens gebruiken (ook niet op vrijwillige basis, na een daartoe strekkend verzoek) en de GGD mag deze alleen gebruiken in het kader van het BCO.
3. Gegeven de privacy impact van de Corona Melder en eventuele andere digitale ondersteuningsmiddelen adviseren wij om het normenkader, de scope en eindigheid van de app en digitale ondersteuningsmiddelen vantevoren in aparte wetgeving vast te leggen. Gezien de beoogde startdatum (september 2020) adviseren wij de minister om dit pro-actief op te pakken zodat de Autoriteit Persoonsgegevens tijdig advies kan uitbrengen. Ook is het wenselijk dat het wetgevingstraject zo ver mogelijk gevorderd is *voorafgaand* aan of desnoods *ten tijde* van de lancering van de app(s).
4. Voorts adviseert de commissie om in Europees verband de krachten te bundelen en wetgeving te formuleren specifiek m.b.t. de Google-Apple "Exposure Notification" API, en in het algemeen m.b.t. "Mobile Interpersonal Proximity Surveillance" (MIPS)². In navolging van de resolutie van 17 april 2020 van het Europees Parlement³, met name punten 51, 52 en 53, is het van belang om de *privacy* van gebruikers te bevorderen en de *scope* alsook *tijdelijkheid* van de Google-Apple app te preciseren. De commissie adviseert om advies in te winnen van de EDPS (European Data Protection Supervisor) en EDPB (European Data Protection Board).
5. De Nederlandse wetgeving kan alvast een aanzet geven in deze richting door een verbod te introduceren op het in Nederland aanbieden van telefoons of telefoon-applicaties die in de achtergrond Mobile Interpersonal Proximity Surveillance (MIPS) doen - met als enige uitzondering officiële, door een nationale regering goedgekeurde Covid-19 initiatieven, zoals CoronaMelder. Het nauwkeurig in kaart brengen van persoonlijke contacten, wat MIPS doet, kan namelijk gebruikt worden voor allerlei doeleinden, maar is zeer onwenselijk uit privacy oogpunt. Dit verbod raakt al bestaande (bluetooth) tracking systemen niet, en blokkeert slechts het inzetten van de recent ontwikkelde bluetooth contact tracing technieken voor andere doeleinden dan Covid-19 bestrijding.
6. Tot slot adviseert de commissie rekening te houden met het feit dat gegevens in een Contactdagboek app interessant kunnen zijn voor buitenlandse statelijke actoren. De Contactdagboek app bundelt namelijk naam en adresgegevens van een persoon,

¹ Artikel 6d lid 6 luidt: Het is verboden een ander te verplichten tot het gebruik van de notificatieapplicatie dan wel enig ander digitaal middel dat gebruikt kan worden om mogelijk met het virus SARS-CoV-2 geïnfecteerde personen te identificeren.

² Hierbij definiëren we Mobile Interpersonal Proximity Surveillance als het op de achtergrond registreren van (i) *het op weinige meters afstand zijn* (Proximity) van (ii) *meerdere personen* (Interpersonal) via hun (iii) *mobiele apparaten* (Mobile) zoals een telefoon. Het gaat dan om situaties waarin dit automatisch gebeurt en in de achtergrond (Surveillance): zonder dat een applicatie die deze registratie uitvoert op het scherm van het apparaat actief is en bediend kan worden door de gebruiker.

³ Resolutie van het Europees Parlement van 17 april 2020 over gecoördineerde EU-maatregelen om de COVID-19-pandemie en de gevolgen ervan te bestrijden ([2020/2616\(RSP\)](#))

informatie over een eventuele covid-19 infectie én gegevens van nabije contacten. Om deze reden is het van belang om deze te voorzien van een sterke bescherming.